

Sygn. akt I ACz 658/14

POSTANOWIENIE

Dnia 3 października 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym :

	Przewodniczący:	SSA Marek Klimczak

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2014 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **Spółki z o.o. w W.**

przeciwko **D. K.**

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Okręgowego – Sądu Gospodarczego w Rzeszowie

z dnia 10 lipca 2014r. sygn. akt VI GC 214/13

o s t a n a w i a :

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy – Sąd Gospodarczy w Rzeszowie oddalił wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu apelacyjnym. W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy powołał się na wyjątkowy charakter instytucji zwolnienia od kosztów sądowych oraz wskazał, że świetle takiego jej rozumienia oraz w oparciu o wyniki analizy dokumentów dołączonych do wniosku pozwanego rozpatrywany wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie. Wskazał w szczególności, iż oświadczenie majątkowe pozwanego budzi wątpliwości co do rzetelności zwartych w nim informacji albowiem wnioskodawca podał, że jego działalność gospodarcza na chwilę obecną przynosi straty a on sam uzyskuje dochód z umowy o pracę w wysokości 1.191,20 zł miesięcznie, żona natomiast w wysokości 652,65 zł miesięcznie. Jednocześnie jednak wnioskodawca podniósł, że posiada zobowiązania z tytułu umowy leasingu i kredytu (odpowiednio 4.200 i 2.500 zł miesięcznie) oraz z tytułu opłat za media w kwocie 340 zł. Jeśli do tego doliczyć koszty związane z żywnością i ubraniem suma zobowiązań i stałych wydatków przekroczy 7.000 zł miesięcznie, co wskazuje, że posiada on także inne źródła utrzymania, których nie ujawnił. Zdaniem Sądu Okręgowego, uwzględnieniu wniosku sprzeciwiał się również fakt, iż wnioskodawca w ramach rachunków bankowych notował w ciągu ostatniego miesiąca wpłaty i wypłaty od kilkuset do kilkunastu tysięcy złotych. Pozwala to na przyjęcie, że posiada on środki finansowe na regulowanie swoich zobowiązań. Wnioskodawca nie podał też, by toczyło się przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne lub zabezpieczające, bądź by zalegał ze spłatą swoich zobowiązań wynikających z prowadzonej działalności gospodarczej, bądź publicznoprawnych.

W zażaleniu na powyższe postanowienie pozwany podniósł zarzut naruszenia art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez błędne ustalenie, iż przedłożone przez niego oświadczenie

o stanie majątkowym oraz dokumenty nie dowodzą, iż nie jest on w stanie ponieść kosztów bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Wskazując na powyższy zarzut, pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i zwolnienie go w całości od kosztów sądowych w postępowaniu apelacyjnym.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący zaprzeczył, jakoby dopuścił się nierzetelności w swoim oświadczeniu majątkowym. Podał, że konieczność regulowania kosztów działalności gospodarczej w oparciu o leasing czy kredyt nie świadczy o tym, że może on bez uszczerbku dla utrzymania siebie i rodziny ponieść również koszty postępowania apelacyjnego. Argumentował dalej, że przewidywanie w zakresie kosztów sporu sądowego byłoby istotne i konieczne w przypadku, gdyby to on wystąpił z powództwem o zapłatę, gdyż wówczas winien zabezpieczyć stosowne koszty również na wypadek ewentualnej przegranej, a tak powód wytoczył mu sprawę po blisko dwu latach od powstania „rzekomego” roszczenia, tj. w 2013r., na którą to sprawę pozwany nie był w żaden sposób przygotowany finansowo.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanego nie posiada usprawiedliwionych podstaw.

Uzasadnienie zaskarżonego postanowienia pokazuje, iż Sąd I instancji szczegółowo przeanalizował dane wynikające z oświadczenia majątkowego pozwanego i z przedłożonych przez niego dodatkowych dokumentów obrazujących rozmiar prowadzonej działalności gospodarczej, wysokość posiadanych zobowiązań oraz obroty na rachunku bankowym. Wbrew pogładowi skarżącego wnioski wypływające z tej analizy w niczym nie naruszają przepisu art. 102 u.k.s.c.

Skarżący nie ma racji podnosząc, że w procedurze planowania wydatków związanych z działalnością gospodarczą podmiot prowadzący taką działalność ma uwzględniać konieczność posiadania środków finansowych na prowadzenie procesu sądowego tylko wtedy, gdy ma występować w roli powoda. Obowiązek ten dotyczy każdego przedsiębiorcy, a w przypadku pozwanego w niniejszej sprawie jest tym bardziej aktualny, że o wytoczonym przeciwko niemu procesie pozwany dowiedział się w lipcu 2013r. Oceniając rzecz rozsądnie, powinien zatem uwzględnić również niekorzystny dla niego wynik postępowania pierwszoinstancyjnego i odpowiednio się do tego przygotować.

Procesy sądowe są koniecznym elementem obrotu gospodarczego, dlatego przedsiębiorcy powinni uwzględniać związane z nimi koszty przy planowaniu przyszłych wydatków. Koszty procesu mają z zasady charakter zwrotny (art. 98 § 1 k.p.c.), zatem zachodzi konieczność tymczasowego ich wyłożenia, możliwa do pokonania - przy przejściowym braku własnych środków - w drodze kredytowania (por. też orzeczenie SN z dnia 18 grudnia 1990 r., II CZ 217/90, niepubl., oraz orzeczenie SN z dnia 24 listopada 1960 r., II CZ 155/60, RPEiS 1961, nr 4, s. 302).

Jeżeli zatem w niniejszej sprawie pozwanego stać na kredytowanie bieżących kosztów swojej działalności gospodarczej, nic nie stoi na przeszkodzie, a wręcz przeciwnie, przemawia za tym zasada równoważności w traktowaniu swoich powinności finansowych, powinno być, stać go również na pokrycie w taki sam sposób kosztów sądowych w postępowaniu apelacyjnym. W rozpoznawanej sprawie pozwany nie wykazał, aby nie posiadał zdolności kredytowej w zakresie wymaganych kosztów sądowych. Ponadto, w myśl ustaleń Sądu Okręgowego, reguluje on wszystkie swoje zobowiązania i zachowuje płynność finansową. Nic zatem nie sprzeciwia się temu, aby tak samo stało się w odniesieniu do kosztów sądowych wymaganych w niniejszej sprawie, nawet jeśli miało by się to odbyć poprzez skorzystanie z kredytu bankowego.

Biorąc pod uwagę powyższe, w niczym nie narusza przepisu art. 102 ust. 1 u.k.s.c. ustalenie Sądu Okręgowego, iż pozwany nie wykazał, że nie jest w stanie ponieść kosztów sądowych bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Z tych względów zażalenie pozwanego podlegało oddaleniu, jako bezzasadne (art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.).